

EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

Preliminär utveckling för 2005-2006

Economic Accounts for Agriculture – second estimates for 2006

I korta drag

Produktionsvärdet i jordbruket beräknas öka 2006. Värdet av produktionen av jordbruksvaror i löpande priser beräknas öka med 0,4 % år 2006 jämfört med år 2005. Vegetabilieproduktionen ökar med 1,1 % medan animalieproduktionen är oförändrad. Sedan den första prognosen för år 2006 har vegetabilieproduktionen ökat med 5,5 procentenheter medan animalieproduktionen är oförändrad. Framst beror detta på att nya skattningar för spannmål givit en något högre totalskörd, samt att priserna för spannmål preliminärt ökat jämfört med den första prognosen för år 2006.

Den totala spannmålsskörden minskade preliminärt med 17 % år 2006 jämfört med år 2005. Skörden är 21 % lägre än genomsnittet för de senaste fem åren. Skördeminskningen beror både på lägre skörd per hektar och på att arealen minskat. Det låga skördeutbytet är till stor del en effekt av det torra vädret under sommaren, medan den minskade arealen främst bedöms vara en effekt av EU:s nya jordbruksreform. Priserna beräknas preliminärt öka med 24 % under år 2006.

Den totala skörden av raps och rybs beräknas öka med 13 % jämfört med år 2005. Det är en ökning på 36 % jämfört med de fem senaste årens genomsnitt. Ökningen beror främst på att oljevaxter odlas på större arealer. Priserna på oljevaxter ökar preliminärt med omkring 13 % år 2006 jämfört med år 2005.

Den totala skörden av potatis minskar preliminärt år 2006. Minskningen beror både på att den odlade arealen minskat och att arealskördarna för år 2006 var låga. Den preliminära arealen för matpotatis är den lägsta areal som redovisats. Priset för potatis ökar preliminärt med nästan 45 % år 2006 jämfört med år 2005.

De genomsnittliga avräkningspriserna för nöt har preliminärt ökat med drygt 8 % under år 2006. Priserna för svin och fjäderfä är preliminärt nära nog oförändrade. Slakten av nöt ökade, slakten av svin minskade och slakten av fjäderfä var preliminärt oförändrad under år 2006.

Daniel Persson, 036 - 15 50 39
statistik@sjv.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

Invägningen av mjölk minskade preliminärt något under år 2006. Priset på mjölk minskade marginellt under år 2006.

Prognos för inkomstutvecklingen 2005-2006

Värdet av jordbrukssektorns produktion av varor och tjänster till baspriser ökar preliminärt med 0,7 % mellan år 2005 och 2006. Vegetabilieproduktionen ökar med 1,1 % medan animalieproduktionen ökar med 0,2 %. För vegetabilier minskar spannmål medan industrigrödor, grönsaker och potatis ökar. För animalier ökar nöt, får och getter samt ägg. Övriga animaliegrenar minskar.

Jordbrukets faktorinkomst beräknas öka med 0,9 %. Faktorinkomsten beräknas som summan av produktionsvärdet och direktersättningar minus kostnader för insatsförbrukning och kapitalförslitning. Både produktionsvärdet och direktersättningar beräknas öka. Kostnaderna för insatsförbrukning beräknas öka marginellt, medan kostnaderna för kapitalförslitning beräknas öka något under år 2006.

Jordbruksverket har levererat denna preliminära beräkning över inkomstutvecklingen i Sverige till EU:s statistikmyndighet Eurostat. Beräkningen redovisas i tabell 1, som innehåller värden för 2005 samt förändringar till 2006 i volym, pris och värde uttryckt som index.

Under februari planerar Eurostat att redovisa prognoser över utvecklingen av jordbrukets inkomster mellan 2005 och 2006. Indikator A, dvs. förändringen i real faktorinkomst per årsarbete, är det mått som normalt används vid jämförelser mellan medlemsländerna. Med antaganden om en fortsatt nedgång av den totala arbetsinsatsen (-1,3 %) och en prisökning för bruttonationalprodukten med 1,7 %, kommer indikator A för Sverige att visa en uppgång med 0,5 %. Denna beräkning är mycket osäker och det slutliga utfallet kan komma att skilja sig avsevärt härifrån.

Innehåll

Tabeller	4
Teckenförklaring	4
1. Produktionsvärde och kostnader inom jordbrukssektorn 2005 samt preliminär utveckling för 2005-2006, index 2005=100	4
Fakta om statistiken	5
Detta omfattar statistiken	5
Definitioner och förklaringar	6
Så görs statistiken	6
Statistikens tillförlitlighet	6
Bra att veta	6
Annan statistik	7
Elektronisk publicering	7
In English	8
Summary	8
List of tables	8
List of terms	9

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Produktionsvärde och kostnader inom jordbrukssektorn 2005 samt preliminär utveckling för 2005-2006, index 2005=100

1. Agricultural output, intermediate consumption and other costs 2005 and a second estimate for 2006, index 2005=100

Kod	EAA	Värde 2005	Volym- index	Pris- index	Värde- index
01	Spannmål (inkl.utsäde)	4 227	73,3	124,1	90,9
02	Industrigrödor	1 522	124,7	84,5	105,4
03	Foderväxter	4 757	94,3	104,0	98,0
04	Köks- och plantskoleväxter	2 683	101,1	109,9	111,0
05	Potatis	1 102	85,2	144,0	122,7
06	Frukt och bär	436	105,4	94,9	100,0
09	Andra växter och vegetabiliska produkter	41	110,1	90,8	100,0
10	Vegetabilieproduktion (01 till 09)	14 840	92,4	109,4	101,1
11	Djur	9 126	96,6	105,3	101,7
12	Animaliska produkter	10 913	97,2	101,7	98,9
13	Animalieproduktion (11+12)	20 039	96,9	103,4	100,2
14	Produktion av jordbruksvaror (10+13)	34 879	95,0	105,9	100,6
15	Produktion av jordbrukstjänster	2 169	99,4	102,6	102,0
16	Jordbrukets produktion (14+15)	37 048	95,2	105,7	100,6
17	Sekundära icke-jordbruksaktiviteter	2 395	102,9	99,1	102,0
18	Jordbrukssektorns produktion (16+17)	39 443	95,7	105,2	100,7
19	Total insatsförbrukning	29 233	97,5	102,6	100,1
20	Förädlingsvärde brutto till baspris (18-19)	10 210	90,5	113,3	102,6
21	Kapitalförslitning	7 102	99,3	104,1	103,3
22	Förädlingsvärde netto till baspris (20-21)	3 108	70,6	142,9	100,9
23	Löner och kollektiva avgifter	3 066	.	.	98,0
25	Övriga produktionssubventioner	8 357	.	.	100,9
26	Faktorinkomst (22+25)	11 465	.	.	100,9
27	Driftsöverskott netto (22-23+25)	8 399	.	.	101,9
28	Arrende- och hyreskostnader	2 045	.	.	98,0
29	Räntekostnader	2 605	.	.	101,0
30	Ränteutgifter	510	.	.	92,9
31	Företagsinkomst netto (27-28-29+30)	4 259	.	.	103,3
40	Total arbetsinsats (1000 årsverken)	75,9	.	.	98,7
	Prisförändring BNP	.	.	101,7	.

Anm. Volym- och prisindex beräknas inte för posterna med kod 23-40

Fakta om statistiken

EAA (Economic Accounts for Agriculture) är ett system av statistiska beräkningar över värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnader för denna produktion. Beräkningarna görs enligt regler som fastställts av EUs statistikmyndighet Eurostat. Uppgifterna i EAA avser både värden och volymer (d.v.s. värden i fasta priser) på inkomstsidan och för vissa poster på utgiftssidan. Denna statistik regleras av EU.

EAA avser att belysa den ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn och används bl.a. som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av jordbrukssektorns förändringar. Tidigare gjordes i Sverige motsvarande beräkningar genom den s.k. sektorskalkylen.

Detta omfattar statistiken

EAA är ett räkenskapssystem för jordbruket som baseras på European System of Integrated Economic Accounts (ESA), ett redovisningssystem som följer FN:s rekommendationer för nationalräkenskaper.

EAA följer principen att all jordbruksproduktion skall ingå och avsikten med kalkylen är att beräkna värdet av all produktion och alla kostnader för denna produktion för att kunna upprätta en resultaträkning. För detta finns en förteckning över de produktionsgrenar och andra aktiviteter som anses vara karakteristiska för jordbruket och som därför skall ingå i beräkningarna, oavsett på vilken typ av företag produktionen sker. EAA är en kalkyl för jordbrukssektorn men innefattar inte jordbrukarhushållens intäkter från annan verksamhet, såsom från skogsbruk eller anställning.

I EAA utgörs undersökningspopulationen av alla företag som bedriver växtodling på friland (inkl. trädgårdsodling) eller under glas, husdjursskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur (dock ej för eget privat bruk), biodling, renskötsel, pälsdjursskötsel, uppfödning av vilt i hägn eller entreprenadtjänster åt andra jordbruksföretag. Utöver detta kan sådana verksamheter ingå som intäkt- eller kostnadsmässigt ur statistik synpunkt inte kan skiljas från jordbruksverksamheten. Sådana verksamheter benämns Sekundära ej särskiljbara icke-jordbruksaktiviteter. För Sverige ingår här väsentligen maskintjänster utanför sektorn, såsom snöröjning åt kommuner.

På vegetabilieområdet ska all produktion/skörd värdesättas, även skörd av sådana produkter som används som foder och som omsätts inom sektorn genom direkt försäljning till andra jordbruksföretag eller används på de jordbruk där de produceras. Samtidigt återkommer dessa produktionsdelar under kostnadssidan som kostnader för foder och påverkar därför inte nettoresultatet.

På animalieområdet gäller att produktionsvärdet för husdjuren nötkreatur, svin och får inte enbart utgörs av slaktintäkter. För dessa djurslag beräknas produktionsvärdet på olika sätt för stamdjur och omsättningsdjur. För stamdjur utgörs produktionsvärdet av de värden som djuren har när inträde till stamdjursbeståndet sker. Detta gäller för mjölkkor, am- och dikor, suggor, galtar samt tackor. För omsättningsdjur är produktionsvärdet detsamma som slaktintäkten och värdet av förändringen av djurbeståndet mellan årets början och slut.

I EAA redovisas produktionsvärden och kostnader både till producentpris och baspris. EAA till baspris innefattar såväl subventioner (direktutbetalningar) som avgifter och skatter på produkter eller produktion, vilka inte innefattas i EAA till producentpris. Vidare uppdelas subventioner/avgifter i produkt- respektive produktionsrelaterade subventioner/avgifter. Produktionsrelaterade subventioner/avgifter, såsom miljöstöd, redovisas under en särskild post.

Definitioner och förklaringar

De i EAA ingående resultatmått till baspriser framkommer på följande sätt:

- + Värdet av vegetabilieproduktionen
- + Värdet av animalieproduktionen
- + Intäkter från jordbrukstjänster
- + Intäkter från sekundära icke-jordbruksaktiviteter
- = *Totalt produktionsvärde*

- Kostnader för insatsvaror och tjänster
- = *Förädlingsvärde brutto till baspris*

- Kapitalförslitning
- = *Förädlingsvärde netto till baspris*

- + Övriga produktionssubventioner
- = *Faktorinkomst*

- Löner och kollektiva avgifter
- = *Driftsöverskott netto*

- Arrende- och hyreskostnader
- Nettoräntekostnader
- = *Företagsinkomst*

Utöver detta redovisar Eurostat vid inkomstanalyser följande tre s.k. inkomstindikatorer.

Indikator A: Index över real faktorinkomst per årsverke totalt.

Indikator B: Index över real företagsinkomst per oavlönat årsverke.

Indikator C: Företagsinkomst.

Så görs statistiken

EAA bygger till största delen på sammanställningar och bearbetningar av redan befintligt statistikunderlag, såsom lantbruksregistret (LBR), skördeuppskattningar, prisstatistik och slaktstatistik. Det primärmaterial som särskilt tas fram inom ramen för denna statistik är intäkter för trädgårdsnäringen samt avskrivningskostnader för maskiner och redskap.

Statistikens tillförlitlighet

EAA:s intäktssida bygger på makrostatistik som bedöms i huvudsak ha god tillförlitlighet. På kostnadssidan finns tillförlitlig makrostatistik för endast ett fåtal poster, varför uppskattningar av de olika kostnadsslagen vanligen baseras på aggregerade bokföringsuppgifter från omkring 11 000 företag. I vissa fall görs även schablonmässiga antaganden. På grund av denna användning av ett flertal olika källor kan några statistiska osäkerhetsmått inte anges.

Statistiken avseende det senaste året baseras på en stor andel preliminära uppgifter och prognoser, särskilt på kostnadssidan, vilket innebär att den har en hög grad av osäkerhet.

Bra att veta

-

Annan statistik

Denna statistik kan i första hand jämföras med motsvarande statistik för övriga EU-länder som publiceras av Eurostat.

Elektronisk publicering

Detta statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.sjv.se> under Statistik samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#).

In English

Summary

The value of agricultural output is expected to increase by 0.4 % in 2006 compared with 2005. Crop output is expected to increase by 1.1 % while animal output is expected to be the same as last year. Since the last estimates for 2006, crop output has increased by 5.5 percentage points while animal output is about the same. The main cause is that new estimates for cereals have given a higher total output and that the prices for cereals have increased.

The factor income of agriculture is expected to have increased by 0.9 %. The factor income is calculated as the sum of production value and direct subsidies minus the costs of intermediate consumption and fixed capital consumption. Both the production value and direct subsidies are expected to increase in 2006. The costs for intermediate consumption and the costs for fixed capital consumption are expected to increase in 2006.

The total harvest of cereals decreased by 17 % in 2006 compared to 2005, according to preliminary figures. This is a decrease by 21 % compared to the average over the last five years. The decrease can be attributed both to a smaller area of cultivation and low crop yields. The low yields is to a large extent an effect of the dry weather during the summer, while the smaller area of cultivation mainly is the cause of the decoupling of farm subsidies. The prices of cereals are expected to increase by 24 % during 2006, according to preliminary figures.

The harvest of oil seeds are expected to increase by 13 % in 2006 compared to 2005. This is an increase by 36 % compared to the average over the last five years. The increase can mainly be attributed to a larger area of cultivation. The prices of oil seeds is expected to increase by 13 % in 2006 compared to 2005, according to preliminary figures.

The total harvest of potatoes is expected to decrease in 2006 according to preliminary figures. The decrease is both an effect of a smaller area of cultivation and that the yield per hectare was low. The total area of potatoes has never been this low. The prices of potatoes increases by about 45 % in 2006 compared to 2005 according to preliminary figures.

The prices of cattle are expected to increase by roughly 8 % in 2006 according to preliminary figures. The prices of pigs and poultry are about the same as last year. The slaughtering of cattle increased, the slaughtering of pigs decreased and the slaughtering of poultry was about the same as last year.

The quantity of milk delivered to wholesalers are expected to decrease somewhat in 2006 compared to 2005. The price of milk is expected to decrease marginally in 2006.

List of tables

Explanation of symbols	4
1. Agricultural output, intermediate consumption and other costs 2005 and a second estimate for 2006, index 2005=100	4

List of terms

andra/annan	other
animalieproduktion	animal output
animaliska produkter	animal products
arbetsinsats	labour input
arrende	rent
baspris	basic price
BNP	GDP
brutto	gross
djur	animals
driftsöverskott	operating surplus/mixed income
faktorinkomst	factor income
foderväxter	forage plants
frukt och bär	fruits
företagsinkomst	entrepreneurial income
förädlingsvärde	value added
hyreskostnader	real estate rental charges
industrigrödor	industrial crops
icke-jordbruksaktiviteter	non-agricultural activities
insatsförbrukning	intermediate consumption
jordbrukets produktion	agricultural output
jordbrukssektorn	agricultural 'industry'
jordbrukstjänster	agricultural services
jordbruksvaror	agricultural goods
kollektiva avgifter	social security charges
köksväxter	vegetables
löner	compensation of employees
netto	net
plantskoleväxter	horticultural products
potatis	potatoes
prisförändring	change in price
produktion	production/output
produktionssubventioner	subsidies on production
ränteintäkter	interest recieved
räntekostnader	interest paid
sekundära	secondary
spannmål	cereals
vegetabilieproduktion	crop output
vegetabiliska produkter	crop products
volym	volume
värde	value
växter	plants
årsverke	annual work unit
övriga	other